

CRIES-13

kindversie

Vragenlijst voor het screenen op
posttraumatische stressklachten bij
kinderen van 8 tot 18 jaar

Eva Verlinden & Ramón Lindauer

November 2017

HANDLEIDING kindversie

Achtergrond

De CRIES-13 (Children's Revised Impact of Event Scale) is een vragenlijst waarmee gescreend wordt op posttraumatische stressklachten bij kinderen. De vragenlijst bestaat uit 13 items en is geschikt voor kinderen van 8 tot 18 jaar. Er is een kind- en ouderversie beschikbaar. LET OP! Er bestaat ook een verkorte versie, genaamd CRIES-8. De CRIES-8 bestaat uit 8 items. De vijf items van de subschaal verhoogde prikkelbaarheid zijn weggelaten. Van de CRIES-8 is vooralsnog alleen een kindversie beschikbaar. De diagnostische efficiëntie van de CRIES-13 was enigszins beter dan van de CRIES-8. Om deze reden wordt het gebruik van de CRIES-13 aanbevolen ten opzichte van het gebruik van de CRIES-8. Bovendien kost de afname van de vijf extra vragen op de CRIES-13 weinig extra tijd en levert dit relevante klinische informatie op ten aanzien van de aanwezige verhoogde prikkelbaarheid.

Introductie

Het wordt sterk aanbevolen om de vragenlijst door het kind te laten invullen in de aanwezigheid van een professional en/of hulpverlener. Laat kinderen de inleiding zelf lezen of lees deze voor indien het kind moeite heeft met begrijpend lezen. Benadruk dat het om de **afgelopen 7 dagen** gaat. De vragenlijst wordt ingevuld met de nare gebeurtenis in gedachten. Als kinderen meer nare gebeurtenissen hebben meegemaakt, laat dan de vragen invullen voor de gebeurtenis die het kind als meest vervelend heeft ervaren of waarvan het kind het meeste last heeft.

Scoren

De lay-out van de vragenlijst is zo ingedeeld dat de score direct achter elke vraag kan worden ingevuld (in het witte vakje), waarbij:

Helemaal niet	= 0
Zelden	= 1
Soms	= 3
Vaak	= 5

Er zijn 3 subschalen, te weten:

Herbeleving (H)	= item 1 + 4 + 8 + 9
Vermijding (V)	= item 2 + 6 + 7 + 10
Verhoogde Prikkelbaarheid (P)	= item 3 + 5 + 11 + 12 + 13

De score voor elke subschaal kan onderaan elke kolom worden opgeteld. De som van alle subschalen geeft de totaalscore.

Betrouwbaarheid en validiteit

De score op de CRIES-13 kan worden gezien als een continue score, oftewel hoe hoger de score, hoe meer het kind last heeft van posttraumatische stressklachten. Bij een totaalscore van 30 of hoger is er een verhoogd risico op een posttraumatische stress stoornis (PTSS) en wordt verdere diagnostiek en/of behandeling aanbevolen. Onderzoek naar de betrouwbaarheid en de validiteit van de CRIES-13 heeft plaatsgevonden onder leiding van het AMC, afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie en het Traumacentrum van de Bascule te Amsterdam. Resultaten staan beschreven in Verlinden et al. (2014). Characteristics of the Children's Revised Impact of Event Scale (CRIES) in a clinically referred Dutch sample. *Journal of Traumatic Stress*, 27, 1-7. doi: 10.1002/jts.21910. Voor vragen kunt u contact opnemen met Eva Verlinden en/of Ramón Lindauer; verlinden.eva@gmail.com of op tel.nr. 020-8901000.

CRIES-13 kindversie

Hieronder staan een aantal uitspraken over dingen die je kunt doen als er iets schokkends of heel naars is gebeurd. Kruis het hokje aan dat aangeeft hoe vaak dit voor jou gold in de **afgelopen 7 dagen**. Als de uitspraak helemaal niet voor kwam in die tijd, kruis je het hokje “helemaal niet” aan.

Naam:.....

Datum:.....

	Helemaal niet	Zelden	Soms	Vaak
1. Denk je er aan zonder dat je het wilt?	[]	[]	[]	[]
2. Probeer je het uit je hoofd te zetten?	[]	[]	[]	[]
3. Vind je het moeilijk ergens met je aandacht bij te blijven of je te concentreren?	[]	[]	[]	[]
4. Komen er plotseling hele sterke gevoelens bij je op?	[]	[]	[]	[]
5. Schrik je sneller of voel je je zenuwachtiger dan voor het gebeurde?	[]	[]	[]	[]
6. Blijf je uit de buurt van dingen die je eraan herinneren (bijv. plaatsen of situaties)?	[]	[]	[]	[]
7. Probeer je er niet over te praten?	[]	[]	[]	[]
8. Zie je er plotseling beelden van in je hoofd?	[]	[]	[]	[]
9. Doen andere dingen je er steeds aan denken?	[]	[]	[]	[]
10. Probeer je er niet aan te denken?	[]	[]	[]	[]
11. Ben je snel geïrriteerd?	[]	[]	[]	[]
12. Ben je over-voorzichtig of op je hoede ook als er geen duidelijke reden voor is?	[]	[]	[]	[]
13. Heb je slaapproblemen?	[]	[]	[]	[]